בעזהש"ת

ספר

מלחמות השם

חלק כ"ה

מדור אזהרות לפסח

❖

קול קורא'ס ומאמרים בעניני חיזוק הדת
שיצאו לאור בבתי מדרשים וישיבות ובכתבי עת

❖

יוצא לאור על ידי

הוצאת אמונה - ברוקלין יצ"ו - שנת תשנ"ג

מדור אזהרות לפסח

א) אויב די כשרות פראבלעם אין אונזער וועלט שטאט ניו יארק איז אין אַלגעמיין א גאנץ יאָר זעהר אַ פארוויקעלטע און זעהר אן אנגעוועהטאגטע, ווערט זי נאך מער קאמפליצירט אין פארשארפט ווען עס קומט אן דער הייליגער פסח, דוקא פסח ווען עס האַנדלט זיך פון אַ משהו חמץ ווען יעדער איד וואָס אפילו אַ גאנץ יאר איז ער ניט אזא מדקדק און נזהר אין כשרות, וואלט ער אבער וועלען אז פסח זאל זיין אלעס ביי אִיהם מיט'ן גרעסטען הידור כשרות.

און דוקא ביי דעם גרויסען און שטרענגען יו״ט אנשטעהט אזא טומעל אזא תהו ובהו וועגען כשרות אז עס איז כמעט ווי אוממעגליך זיך צו פונאנדערקלייבען, אין דער רעזולטאט איז אז אפילו פרומע אָפגעהיטענע אידען וואס זייערע טאטעס און זיידעס וואלטן נישט געהאט דעם מינדעסטען געדאנק אין יו״ט פסח, צו ניצען אין אריינברענגען אין שטיב פארטיגע עסענס אפילו מיטען פרומסטען הכשר ניטאמאל פאר קליינע קינדער, אין היינט ליידער איז דאס אזוי גרינג.

ב) געדענקט חשובע אידען אין פסח איז אפהענגיק דער צוקונפט פון דעם קומענדיקן יאר **לטובה פאר אייך מיט אייערע קינדער**. אזוי ווי דער קדוש האריז״ל זאגט עדות, אז דער וואס איז נזהר פון אַ משהו חמץ, מעג ער זיין זיבער אז ער וועט דאס יאר נישט זינדיגען.

דאס איז גערעדט פין גאר וויכטיגע לעבנס מיטעל. אבער מותרות (געבעקס, טשאקאלאד, סאדעס,) וואָס מען קען זיך באגיין אָהן דעם איז נישט געקימען אפילו אין באטראכט צי ניצען ביי מדקדקים אינדערהיים.

ג) רבותי מען נארט זיך אליין, מען פראָבירט זיך איינרעדען אז מען האלט אָן די מנהג ישראל [אידישע פירונג] אז פסח מישט מען זיך נישט, יעדער עסט נאר ביי זיך, דער טעם פון מנהג איז ווייל יעדער האט זיך זיינע אייגענע חומרות וכדומה, אט דער ועלביגער וואס איז שטאַרק מקפיד נישט צו עסען ביי יענעם, דערגעגן קויפט ער פאַרשידענע עסען אדער געטראנגען פארטיגע איז דאך דאס נאך ערגער ווי מישען זיך, ווייל יעדער פארשטייט אז אַ פאַבריקאַנט איז וועגן ביזנעס זיך מער מקיל אין סאך זאַכען, ווי איינער וואט קאָכט אליין ביי זיך אין שטיב, איז דאך דאס אַ סתירה, דא וויל ער נישט צירירען פין יענעם, אפילו ער זאל בלייבען הינגעריק, אבער פון געשעפט קויפט ער אלע פראָדוקטען, (לליינט ווייטער או׳ ו׳ פין סאבאטשובער רבי׳ן די חסרונות פון קויפן פארטיג).

ווער רעדט שוין פין די חומרא וואס אנשי מעשה האבן נישט געגעסען אפילו וואס מען קאכט אין שטיב נאר די מינדעסטע, פין דעם האלט מען נאך גאר ווייט.

ד) בפרט דער וואס לויפט נאָך דעם שענסטען אתרוג, פיצט אויס שיין די סוכה, קויפט אַ שיינעם טלית וכיוצא, דארף ער אויך זעהן אויסצופיצען דעם יו"ט פסח, אין דאס מיט די שטרענגסטע זהירות אין חומרות אין אלערליי עסען, אין אַוודאי נישט קויפען.

ה) מיר מיזען באטאָנען אז ב"ה לא אלמן ישראל אין עס געפינען זיך אידען מדקדקים וואס קויפען נישט, אפילו זייף פארטיגע, [עס איז אַ קליינינקייט אליינס צו מאכען] עסענ׳ס איז שוין אָפגערעדט, אבער פון דעם איז דא ליידער גאר געציילטע, פארוואס זאָל דאס זיין אזוי?

ו) אין איינוועגס ווילען מיר מעורר זיין אויף דעם וואס ווערט געברענגט אין ש"ע (ת"ס ס"ב, חק יעקב, הגר"ז, מ"ב כה"ח, שם) עס געבירט זיך דאָס יעדער זאל זיין דערביי ווען מען באַקט זיינע מצות אין אליינס צי העלפען, דער הייליגער סאָכטשובער זצ"ל (אבני נזר שעב׳) שרייבט פאלגענד:

איך האב געהערט אז עס איז איינגעריסען שטארק אין טייל שטעט דאָס נישט יעדער איינער באַקט מצות פאר זיך נייערט איינער באקט אין פארקויפט [אזוי ווי היינט], אין דאָס איז מיר זייער שלעכט געפאלען ערשטנס ווייל די הלכות פון מצות זענען זעהר פיהל אין אויב יעדער באַקט פאר זיך גיט מען אכטונג אלעס זאל זיין געהעריג הונדערט פראָצענט, אַנדערש איז אבער אויב איינער באקט פאר ביזנעס [אַ בעקעריי] איז זיין גאנצע שטרעבן צי שפארען געלט, אין גיט נישט אזוי אכטונג אויפן באַקען.

פארוואָס זאלען מיר זיך נישט אָנשטרענגען אויף אזא באליבטע מצוה וואָס קומט פסח איינמאל אין יאר, דעריבער זאל מען דרשנען ברבים אז דער וואס פארבאט זיך פארן באשעפער זאל ער זיך פירען אזוי ווי אונזערע טאטעס אין זיידעס, אין יעדער זאל באקען מצות פאר זיך, אין זיך פרייען מיט די מצוה.

אין ער מעג זיכער זיין אַז די מצוה וועט אים ביי שטיין ראש השנה ביים יום הדין אזוי ווי עס שטייט אין זוה"ק, [דאס זענען די רייד פון דעם אויבנדערמאָנטען צדיק זי"ע].

ז) דאָס איז אויך אַ מוסר אין אנווייזונג אויף אנדערע עסענ׳ס וואס מען קויפט פארטיג אַ גאנץ יאר אין כ"ש פסח, אז דער ביזנעסמאן לייגט די גאנצע געוויכט ארויסצוגעבען די ווארע ביליג, אין צי בעטען אסאך, צוליב דעם איז ער גרינג אין געוויסע הארבקייטען, וואָס מען מאכט ביי זיך אין שטיב דאס דארף מען עסען, אין נישט מער.

ח. אויך ווילען מיר מעורר זיין אויף פסח אין אַגאנץ יאר אז מען האלט פסח גרינג צי פארלאזען זיך אויף געוויסע שאלות וואס דער חבר אָדער שכן האט אויך געהאט, אין דער דיין ומו"צ האט יענעם געפאסקענט כשר איז במילא פאר אים אויך כשר, דאַרף מען וויסען אז מען טאָר זיך אויף דעם נישט פארלאָזען, ווייל טיילמאָל זענען געוויסע טיילען אַנדערש געווען ביי יענע שאלה, וואס טיט במילא ענדערן דעם הלכה ביי די שאלה.

בעזהשי"ת

ספר

מלחמות השם

חלק כ"ד

הוראה לקונה טלית

❖

קול קורא'ס ומאמרים בעניני חיזוק הדת
שיצאו לאור בבתי מדרשים וישיבות ובכתבי עת

❖

יוצא לאור על ידי

הוצאת אמונה - ברוקלין יצ"ו - שנת תשנ"ג

א רוף צו אלע אידן ! זייט מבער דעם פארבארגענעם חמץ !

אין אדם עומד על דבר הלכה, אא״כ נכשל בה.

קודם וויל איך פארציילן א קליינע מעשה׳לע וואס איז ביי מיר פערזענליך פארלאפן מיט א קורצע צייט צוריק, איך האב מיר געקויפט אן אנצוג פון (לוסטער) ווייד״שטאף, ווייענדיג זיכער אז אין דעם סוט (אנצוג) קומט נישט אריין קיין שום וואל, און דעריבער די אלע רבנים וואס זענען מקפיד (כידוע מהרבה פוסקים וספה״ק עי׳ בספרי דבר משה באריכות) נישט צו טראגן קיין וואלענעם בגד, גייען ארטשליסלעך נאר אין א אנצוג פון דעם מין סחורה, ויהי היום איז מיר אריינגעקומען א רעיון אז אייגענטליך אין אזא וועלט ווי היינט וואס רוב זאכן וואס האבן געהייסן פון אלע יארן כשר רישר און עס איז קיינמאל נישט געהערט געווארן דערויף קיין שום ספקות און היינט צו טאג איז עס ממש איבערגעציינגט געווארן מהיפך להיפך, אזוי ווי פארשידענע פליישן און אנדערע מאכלים ומשקאות תפילין ומזוזות, ס״ת, דאקטוירים, וכו׳ דעריבער ווי קען מען זיין פארזיכערט ביים פרט פון שעטנז וואס דאס איז מדברים העומדים ברומו של עולם, און דער בעל דבר האט אודאי נישט פארגעסן אויך פון די מצוה איז ווי קען מ׳צן זיך פארלאזן גלאט אזוי און טראגן א בגד אוסן ספק וואס מען האט אייביג געווּסט אז עס קומט נישט אריין דערין קיין צמר. אהגע נייע אויספארשונגען.

נישט לאנג געטראכט במגתגי ביי די ענינים האב איך זיך אויסגעהויבן און ואפארט אריבערגעגאנגען צום גרעסטן שעטנז קאנצעליי פון אמעריקא וואס איר גרינדער און שאפער איז נישט קיין אנדערער ווי דער וועלט באריכטער מומחה אין געביט פון שעטנז החסיד המפואר מוהר״ר יוסף ראזנבערג שליט״א וואס איז באוואוסט שוין נישט פון היינט אלט דער גרעסטער און שטארקסטער דינאמישער קאנאָן אינעם ווינקל פון שעטנז (אגב מצוה לפרסם עושה מצוה עס איז פשוט כדאי דער המון זאל וויסן וואס פארא איבערמענטשליכע אומדערמידליכע כוחות הרבני הנ״ל לייגט אריין אריסצוראמען דעם שעטנז חמץ פסח און אגאנצן יאר פון דער גאנצע וועלט בכלל און אמעריקע און א״י בפרט, וואס עיקר כוונתו איז לשם שמים, כאשר שמעתי מהרבנים והגאונים שליט״א)

עס פאדלאנגט זיך אן עקסטערע בוך צו באשרייבן די פיהלע צרות און מס״נ וואס גר״י הנ״ל האט דארעך געמאכט צו דערגרייכן דיין מיטיע פון ביעור שעטנז וואס קיין שום כוח אין דער וועלט האט איט נישט געקענט אפהאלטן פון אנצופירן זיין הייליגע ועבג באמונה, דאס איז חוץ א פולע רייע פון פארשידענע מצות און מעשים טובים טעטיגקייטן וואס הנ״ל נעמט אין דעם א חלק בראש).

איך קען נישט שילדערן מיט ווערטער די געפילן וואס האבן מיך ארומגענומען הערנדיג פון הנ״ל נאך א גרינטליכע אונטערזיכונג וואס ער האט געמאכט אויף מיין אויבנדערמאנטן סוט, דאס די גאנצע אונטערלאגע איז געמאכט פון עכט וואל, איך בין געווארן שרעקליך אויפגעברויזט, צענדליגע קשיות און פראגן זענען מיר ארויסגעשווימען אין מוח.

ערשטנס: היתכן ? אזא שטאף וואס דורי דורות האבן גענוצט די אלע מדקדקים ואנשי מעשה וואס האבן נישט געוואלט טראגן קיין צמר, און די סוחרים ווייסן גאנץ גוט אז היינט קויפן דאס אויך בעיקר די סארט מענטשן, און מען טוט זיי נישט אויסמערקזאם מאכן דערויף אז עס קומט היינט געמאכט מיט צמר.

ועל כולם דער עיקר וואס מיר ערגערט אין מוח א קשיא וואס איז גלייכצייטיג אויך צו אלע אנדערע סוט׳ס היתכן די געשעפט׳ס־לייט לאזן נישט אונטערזוכן דעם גאנצן סטאק די קליידער פון שעטנז מיט איינצעלנע אויסנאמען, פון וואנעט נעמען די די מוחט, און ווי קענען זיי שלאפן רואיג ווייסנדיג אז שווערע טריזנטער מענטשן וואס טראגן זייערע קליידונג קענען געשטרויכלט ווערן אום ווילנדיג און אומוויסנדיג אין דעם הארבן איסור פון שעטנז, וואס חוץ די 2 לאוין דאורייתא שרייבט דער זוה״ק (קדושים) אז די תפלות ווערן נישט נתקבל חאטש דער אנגעקליידעטער ווייסט גאר נישט אז ער גייט מיט שעטנז. נאך שרייבט דארט דער זוה״ק אז דער וואס איז געקליידעט מיט שעטנז איז גלייכצייטיג געקליידעט מיט די כוחות הטומאה און ליגט געבינדן ביי זיי אין די הענט.

עס איז מערקווירדיג אינטערעסאנט וואס די רקנטי שרייבט פאלגענד: עס איז דא א שטן וואס איז באשטימט איבער די אלע וואס גייען געקליידעט מיט שעטנז און ער האט א רעכט זיי צו שעדיגן ע״כ.קומט אויס אז א חשוב טייל פון פארשידענע פלתלונגע אומגליקן ווי צב״ש: קאר עקסידענטן הארץ אטאקעס ביי יונגע מענטשן, בליטיגע אולסערס, צער גידול בנים, און נאך פארשידענע אומצאליגע אינצידענטן וואס קומען פאר ביי היימישע שטיבער. הער ווייסט וויפיל מאהל דאס שעטנז קליידונג איז געווען דער גורם דערצו אזוי ווי די אויבנדערמאנטע ווערטער פון רקנטי אז דער שטן איז בארעכטיגט מזיק צו זיין די אלע וואס זענען געקליידעט מיט שעטנז.

אדרבה פרעגט זיך נאך ביים ראש פון די חברה הצלה הרה״ח המפ׳ ר׳ צבי וועבער נ״י שליט״א פון „הצלה״ וועט איר זיך איבערצייגן וויפיל אומגליקס פאלן פאסירן.

יעצט טייערע סוחרים פארוואס זאל דאס זיין אז צוליב 50 ביז 80 סענט וואס איר קענט האבן אונטערזיכט יעדן סוט זאלט איר זיך ארייןלאזן אין אזא גרויס אחריות, וואס שטעלט אין געפאר דעם קונה געשטרויכלט צו ווערן מיט שעטנז וואס איר פארלוסט דערגרייכט דער וועלט און יענע וועלט, ווייל וויסן זאלט איר אז דער סוחר נעמט א אייגענע חלק מיטן קונה און נאך א גרעסערן צוליב זיין גלייכגילטיגקייט ווייל דאס איז זיכער אן שום צווייפל אז יעדער קונה און אויסנאם וואס פארמאגט נאר אין זיך א ברעקל תורה און יראת שמים וועט און טראכטן זיכער מסכים זיין אויף א סוט וואס קאסט געניג און זיך צו לאזן קאסטן נאך 75 סענט אז זיין געוויסן זאל זיין רואיג אז ער גייט נישט מיט שעטנז, גיט נאר א קוק אריין אפילו פשוט׳ע נישט סונס ערשטן קלאס צאלן טאג טעגליך אויף יעדן כשר׳ן פראדוקט נישט בלויז 75 סענט נאר גאנצע דאלארן אבי ער זאל זיין געזיכערט אז דער מאכל וואס ער עסט זאל זיין 100 % כשר חאטש יעדעס עסן אדער געטראנק געדורעט בלויז אפאר מינוט דאס עסן און טרינקען וואס עס קען זיין אז ער טוט אן איסור כ״ש ק״ו בן בנו של ק״ו אן אנצוג וואס מען קויפט אויף א לאנגע צייט אוודאי און אוודאי אז יעדער איינער איז גרייט זיך צו לאזן קאסטן די נישטיגע סומע פון 75 ¢ בפרט דער סוחר האט דאך א ברירה אפילו אויב ער וויל נישט צושטייער געבן צום איסור שעטנז אפילו די 75 סענט אויך נישט. חאטש דאס ראטעוועט איהם יערליך פונעם אחריות פון טויזנטער מלבושים וואס ווערן פארקויפט וואס ווען מען זאל צוזאם רעכענען די אלע לאווין וואלט דאס געגרייכט יערליך אין די טויזנטע טויזנטער לאווין ווייל יעדע רגע איז מען עובר 2 לאווין איז נאך א גרינגע עצה וואס זאל דעם סוחר קיין שום געלט נישט קאסטן היות מען העכערט דאך במילא יעדע שטיקל צייט די פרייזן פון די אנציגער, זאל מען שטענדיג צושטעלן צום באשטימטן פרייז בלויז 50 סענט, וועט איר האבן מזכה געווען דעם קונה מיט א כשר׳ן בגד און זיך מזכה געווען מיט נישט מכשיל זיין א איד אויף א הארבע לאווין, און עס קאסט אייך נישט קיין געלט אויך נישט !!! און טאמער נישט ח״ו איז עס גארנישט ווייניגער ווי א סוחר וואס שטעלט זיך אוועק פארקויפן פלייש נישט וויסנדיג בין ימינו לשמאלו אויב עס איז כשר אדער טריפה וואס דאס וואלט דאך יעדער געהאלטן פאר א עוולה שאין כמוהו ווייל כידוע אין זיך רוב וועלט סומך אויפן ערליכקייט פון סוחר וואס דאס איז א גורם אז מען קויפט א סוט ביי א איד פארנאכלעסיגט מען דאס צולאזן אינטערזוכן, באזונדער איז צום באדויערן וואס די סוחרים נעמען אפילו נישט די מיה פארקויפנדיג דעם אנצוג אנצוזאגן פארן קונה (קאסטעמער) אז ער זאל נישט ורערוויגן ח״ו אנצוטאהן דעם אנצוג אהנע שעטנז אינטערזיכונג (כאטש למעשה אפילו עס איז בעסער ווי גארנישט טאר זיך דער סוחר אויף זיך נישט פארלאזן בפרט געפינען זיך נאך סוחרים וואס טוהען דאס פארקערטע און פארזיכערן דעם קונה אז די אנצוגן האבן נישט קיין שעטנז. אין דער צייט וואס עס איז שוין איבערגעוויזן געווארן טאקע ביי די סוחרים אז זייערע סוטס האבן געהאט שעטנז " זע מודעה פון די רבנים הגאונים שליט״א.

■ ■ ■

רבנים דרשנים ומגידים !!!

אלע ווערן געבעטן צו דאווענען און מעורר זיין סיי די סוחרים וועגן דעם גרויסן אחריות וואס ליגט אויף זיי פארטרעטנדיג אומאונטערזיכטע קליידער און סיי די בעלי בתים אז זיי זאלן בשום אופן נישט אנטוהן א מלבוש אפילו לוסטערן זיידן ווי לאנג ער האט דאס נישט געלאזט אינטערזיכן פון שעטנז מיט דעם וועלן די רבנים האבן א גוואלדיגן חלק און זכות הרבים וואס די שכר פון די איז אום צמדליך און אים באשרייבליך כמבואר בדברי חז״ל.

הק׳ שלר יהודה גראס
אבדק״ק האלמין

נ.ב. גלייכצייטיג וויל איך מודיע זיין ומפרסם זיין את ווטאי אני מזכיר איךהאבלאנגע יאהרן געטראגט א טערקישן טליה וואס דארף זיין על פי המסודרת עכט וויין וואל און נאך אן אינטערזוכונג האט זיך ארויסגעוויזן אז א גרויסע פראצענט איז נישט געווען וואל, דאָרך שמועסנדיג מיט חברים וידידים בין איך געוואר געווארן אז אויך ביי אנדערע האט פאסירט דאס זעלבע ומצוה לפרסם.

■ ■ ■

[illegible]

— מיר באטען אלע רבנים מוחל צו זיין אז דער דרשה [illegible] —

■ ■ ■